

بازار سرمایه

خطر تولد «سلطان بورو»!

بانک مرکزی از دی ماه سال ۹۵ تا اردیبهشت سال ۹۶ به دستور مقامات ارشد، جهت پایین آوردن قیمت دلار در آستانه انتخابات ریاست جمهوری، ۵ میلیارد دلار در بازار مداخله کرد (قیمت دلار از ۴,۱۷۰ تومان به ۳,۷۱۰ تومان در آستانه انتخابات کاهش یافت)، این مداخله سنگین در دو ماه پس از انتخابات نیز با تزریق دو میلیارد دلار ارز در بازار ادامه یافت و پس از آن نیز، با تزریق روزانه (بطور میانگین) چند میلیون دلار ادامه یافت اما به مثابه آبی شور، فقط به عطش بازار دامن زد.

به گزارش اقتصادسراسر آمد، عبدالناصر همتی در حالی از تصمیم برای انتشار گواهی سپرده یورویی خبر داده که فشار دولت به این بانک در سال ۹۶ برای پیش فروش ارز به جایی نرسید و این اقدام می تواند منجر به تولد «سلطان بورو» شود!

عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی ۸ تیرماه از تصمیم این بانک برای انتشار گواهی سپرده یورویی خبر داد و در صفحه شخصی خود در اینستاگرام نوشت: بانک مرکزی بزودی طرح گواهی سپرده یورویی را به شورای پول و اعتبار ارائه خواهد داد.

به نوشته همتی، این اقدام در راستای چارچوب فعلی سیاستگذاری پولی و اجرای عملیات بازار باز، و به منظور مدیریت نقدینگی و هدایت تورم به سمت هدف ۲۲ درصدی انجام خواهد شد و بر مبنای آن، قرار است بانک مرکزی در قالب گواهی یورویی با سود مشخص، و با فروش به نرخ بازار، نسبت به جمع آوری ریال اقدام نماید. در این طرح بانک مرکزی با تکیه بر ذخایر کافی اسکناس یورویی خود متعهد می‌شود، عین مبلغ را در زمان سررسید به یورو پرداخت نماید.

این نخستین باری نیست که دولت حسن روحانی تصمیم به انتشار گواهی ارزی می‌گیرد. بهمن ماه سال ۹۶ در اوج چالش بازار ارز نیز بانک مرکزی موظف شد در کنار پیش فروش سکه، پیش فروش ارز انجام دهد. این تکلیف، مصوبه یکی از جلساتی بود که از مهر ماه سال ۹۶، هفته‌ای دو مرتبه با حضور اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور و بانک مرکزی جهت مدیریت بازار ارز برگزار می‌شد.

این مصوبه که ۱۷ بهمن ماه ۹۶ ابلاغ شد، بانک مرکزی را مکلف می‌کرد ظرف دو هفته شرایط را جهت پیش فروش ارز فراهم کند. هدف دولت، جمع آوری نقدینگی از سطح جامعه بود اما این مصوبه با مقاومت بانک مرکزی اجرا نشد تا تجربه تلخ دیگری در کنار حراج ذخایر طلای کشور رقم نخورد؛ این از معدود دفعاتی در دوره رئیس‌کلی ولی‌الله سیف بود که بانک مرکزی مقابل تصمیم غلط دولت ایستاد.

بانک مرکزی از دی ماه سال ۹۵ تا اردیبهشت سال ۹۶ به دستور مقامات ارشد، جهت پایین آوردن قیمت دلار در آستانه انتخابات ریاست جمهوری، ۵ میلیارد دلار در بازار مداخله کرد (قیمت دلار از ۴,۱۷۰ تومان به ۳,۷۱۰ تومان در آستانه انتخابات کاهش یافت)، این مداخله سنگین در دو ماه پس از انتخابات نیز با تزریق دو میلیارد دلار ارز در بازار ادامه یافت و پس از آن نیز، با تزریق روزانه (بطور میانگین) چند میلیون دلار ادامه یافت اما به مثابه آبی شور، فقط به عطش بازار دامن زد.

در چنان شرایطی، پیش فروش ارز تیر خلاص زدن به ذخایر ارزی کشور بود و نهایتاً در حد یک مصوبه باقی ماند و اجرا نشد. در همان ایام بود که با دستسور مقامات ارشد، ۵۰ تن ذخایر طلای کشور در قالب پیش فروش سکه، چوب حراج خورد و جمعا ۷ میلیون و ۶۰۰ هزار قطعه سکه بهار آزادی فروخته شد؛ پیش‌فروشی که منجر به زاده شدن «سلطان سکه» شد؛ «وحید مظلومین» تیرماه ۹۷ با دو تن طلادر پایتخت دستگیر و کمتر از ۴ ماه بعد به دار آویخته شد.

همان بجنوبه سازمان بازرسی کل کشور اعلام کرد یک شهروند ۳۱ ساله در طرح پیش فروش سکه طلا توسط بانک مرکزی، ۳۸ هزار و ۵۵۰ سکه خریده است. او برای این خریده‌ها بیش از ۵۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان پول پرداخت کرده بود.

انتشار گواهی سپرده یورویی اکنون در حد پیشنهاد به شورای پول و اعتبار است و جزئیات آن هنوز مشخص نیست. اما چند نکته مهم پیرامون آن وجود دارد:

۱- این پیشنهاد با هر سازوکاری به تصویب شورای پول و اعتبار برسد، سررسید آن به عمر این دولت قد نخواهد داد و تعهدی است که دولت دوازدهم برای دولت ۱۴۰۰ ایجاد می‌کند. بنابراین باید با حساسیت و دقت بیشتری درباره آن تصمیم‌گیری شود.

۲- اگر چه «جمع آوری نقدینگی» هدف قابل قبولی است اما نباید فراموش کرد در برهه فعلی «عطش بازار برای ارز» بسیار بالاست و کم‌دقتی در انتشار گواهی سپرده یورویی می‌تواند منجر به تولد «سلطان بورو» در اقتصاد ایران شود.

۳- شرایط بیرونی (المللی ناشی از شیوع کرونا و تشدید تحریم‌ها) ایجاب می‌کند دولت در حفظ ذخایر ارزی کشور دقت بیشتری داشته باشد؛ براین اساس و در شرایطی که ماه‌هاست جریان تولید کشور بدلیل سخت‌گیری بانک مرکزی در تخصیص ارز (حتی ارز نیامی) با هدف مدیریت مصارف ارزی دچار وقفه شده است و در چشم انداز پیش‌رو نیز به نظر نمی‌رسد به این زودی‌ها گشایشی در حوزه کرونا (که منجر به احیای تجارت بین‌المللی نشود) و تحریم ایجاد شود، بانک مرکزی با چه منطقی تصمیم به انتشار گواهی سپرده یورویی گرفته است؟

مدیریت کسری بودجه دولت بهتر از سال‌های قبل

رییس کل بانک مرکزی گفت: تا آنجائی که به مدیریت پولی و ارزی مربوط می‌شود، می‌توانم این اطمینان را بدهم که کسری بودجه دولت قطعاً بهتر از سال‌های قبل مدیریت می‌شود. به گزارش اقتصادسراسر آمد، عبدالناصر همتی در صفحه اینستاگرام خود، ضمن ارائه توضیحاتی درمورد رشد نقدینگی سال ۹۸ و سه ماهه اول سال ۹۹ نوشت: کارشناسان اقتصادی در این روزها چند نکته را برجسته کرده‌اند که شایسته است توضیح لازم داده شود.وی ادامه داد: این کارشناسان، رشد نقدینگی سال ۹۸ و سه ماهه اول ۹۹ را بسیار زیاد می‌دانند. رشد پایه پولی سال گذشته بیش از متوسط ۵۰ سال اقتصاد بوده است. اما، علیرغم کسری بودجه قابل توجه دولت، فاصله چندانی با آن متوسط نداشته است و رشد ۸.۸ درصد آن در سه ماهه اول سال ۹۹ نیز، چندان فاصله معناداری با رشد های فصلی سالهای قبل ندارد. همتی تصریح کرد: البته رشد نقدینگی همواره یک پدیده ساختاری در اقتصاد ایران بوده است.

گفتگوی خاص رییس سابق بانک مرکزی و سکوئی که بالاخره شکست

دلار ارزان افتخار نیست

دی ماه ۹۵ خدمت حضرت آقا داشتم، وقتی از جلسه برگشتم به آقای رئیس‌جمهور گزارش دادم. از قبیل نگفته بودم اما وقتی از جلسه برگشتم به آقای رئیس‌جمهور گزارش دادم. گفتم شما گاهی اوقات مطرح می‌کنید آقا خیلی نسبت به نرخ ارز حساس هستید اما من احساس کردم ایشان موافق هستند. البته در همان‌جا تاکید کردم که استنباط من از صحبت و واکنش ایشان این بود.

سیف در خصوص ارز پاشی سال ۹۳ نیز می‌گوید: تا تیر ماه ۹۳ عرضه‌ای در بازار نداشتیم؛ در سال ۹۳ بانک مرکزی یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار به بازار تزریق کرد و تا آنجایی که یادم می‌آید برای تنظیم بازار این حجم عرضه شد. این عرضه‌ها از طریق صرافی‌ها بود؛ هم به صورت نقد و هم حواله. بانک مرکزی در سابقه خودش همه‌چیز عملیاتی داشته است. دهه ۷۰ با یکی دو صرافی در دبی قرار می‌گذاشتند و می‌فروختند. یا در سلیمانیه، اما در زمانی که من رئیس بانک مرکزی بودم، منشأ ارز در دبی بود. در سلیمانیه هم ارز تهیه می‌کردند اما منشأ سلیمانیه را تأمین می‌کرد. اگر یادتان باشد ما آقای کتال را داشتم؛ که از طرف بانک مرکزی ارز می‌فروخت و خودش هم در پاساژ افشار حجره داشت.

و در نهایت می‌گوید: اشتباه استراتژیک دولت در سال ۹۵ اصرار بی‌منطق بر بازگرداندن نرخ به محدوده ۳,۷۰۰ تومان بود. در صورتی که گزارشات کارشناسی حاکی از این بود که نرخ باید در سال ۹۴ از ۹ هزار تومان عبور می‌کرد.

۶۰ درصد افزایش قیمت ارز در ۵ سال. تورم جمع‌شونده در این مدت چقدر بوده است؟ پس این رشد نرخ از چیز عجیبی نبوده است. تازه این را بگذارید در کنار مسائل بین‌المللی، محدودیت‌های ارزی، تبلیغات گسترده ترامپ علیه ایران و ...

رئیس کل سابق بانک مرکزی در این گفت‌وگو تصریح می‌کند: افتخار این نیست که دلار هزار تومان است یا یک عدد دیگر. مهم این است که با شرایط اقتصادی متناسب باشد و اقتصاد ما بتواند رشد داشته باشد، صادرات توسعه یابد، محصول تولید داخل بـا کالای وارداتی رقابت کند و رفاه افزایش یابد.

سیف همچنین اظهار داشت: در جلسه‌ای که

درباره استقلال این بانک می‌گوید: همواره بحث استقلال بانک مرکزی را خیلی مطرح می‌کنیم اما بانک مرکزی از استقلال لازم برخوردار نیست و مانور عملیاتی در سیاست‌های پولی و ارزی ندارد. در جایگاهی قرار گرفته است که رئیس‌مجمع آن رئیس‌جمهور است و علاوه بر آن عضو ستاد اقتصادی دولت است.

وی در ادامه افزود: در نیمه دوم سال ۹۶ بانک مرکزی به‌شدت تحت فشار بود. _ چون من در عمل تا پایان سال ۹۶ بودم و بعد از آن ابتکار عمل دست دولت بود و ما با سیاست ارز ۴,۲۰۰ تومان موافق نبودیم _ به همین دلیل تا آن مقطع قیمت ارز از ۳,۰۰۰ تومان در شهریور ۹۲ به ۴,۸۰۰ تومان در ۲۹ اسفند رسید؛ یعنی

فرصت دوباره برای بدهکاران بانک مسکن

با تمدید بخشودگی جرایم

بانک مسکن زمان اجرای طرح «میثاق» که با هدف بخشودگی جرایم بانکی مشتریان اجرا می‌شود را تمدید کرد. به گزارش اقتصادسراسر آمد، مالک آزادبان، رئیس‌اداره کل پیگیری وصول مطالبات بانک مسکن با اشاره به اینکه با توجه به شرایط خاص ناشی از شیوع کرونا و ضرورت کاهش تردهای غیرضروری شهروندان به شعب بانک‌ها، پیش از این نیز اجرای طرح میثاق تا پایان

خرداد ۹۹ تمدید شده بود، گفت: با تصمیم کمیسیون عالی وصول مطالبات بانک مسکن، طرح میثاق برای بخشودگی جرایم بدهکاران این بانک تا پایان تیرماه تمدید شد. به گفته آزادبان، مشتریانی که از ابتدای تیرماه به بعد تا پایان تیرماه نسبت به پرداخت تمام یا بخشی از مانده بدهی خود اقدام کنند، مشمول بخشودگی جرایم بانکی بابت دیرکرد پرداخت مطابق با ضوابط طرح میثاق خواهند شد.

وی خاطر نشان کرد: الزامی برای مراجعه حضوری مشتریان به شعب برای بهره‌مندی از این بخشودگی وجود ندارد و آنها می‌توانند از طریق هر یک از درگاه‌های اینترنتی بانک مسکن نیز به صورت غیرحضوری نسبت به پرداخت بدهی خود اقدام کنند و از این بخشودگی بهره‌مند شوند؛ به این ترتیب الزامی به ارائه درخواست مکتوب به شعب برای بهره‌مندی از مزایای طرح میثاق نیز نیست.

وی با بیان اینکه طرح میثاق بانک مسکن با هدف کاهش مطالبات غیرجاری این بانک طراحی شده است، گفت: این طرح حاوی امتیازهایی به نفع تسهیلات‌گیرندگان بانکی است که بابت دیرکرد پرداخت اقساط خود جریمه شده و بر میزان بدهی آنها به تناسب مدت دیرکرد، افزوده شده است.

رئیس‌اداره کل وصول مطالبات بانک مسکن با اشاره به استقبال مشتریان بانک مسکن از مزایای طرح میثاق از شهریور سال گذشته تا کنون، گفت: به هر حال شرایط شیوع کرونا سبب شد یک گروه از مشتریان نتوانند از مزایای این طرح در موعد مقرر اولیه در سال گذشته برخوردار شوند و به همین خاطر تصمیم به تمدید این طرح مجدداً در تمام شعب سراسر کشور اتخاذ شد.

در قالب طرح میثاق در صورت واریز نقدی هر میزان از مطالبات غیرجاری انواع تسهیلات پرداختی اعم از انواع عقود میدالنه‌ای، مشارکتی، وام قرض‌الحسنه و ... و همچنین مطالبات مربوط به ضمانت‌نامه‌های ضبط شده، خالص جرایم محاسبه شده بر اساس نوع قرارداد (حسب مورد ۶ تا ۱۴ درصد از نرخ وجه التزام) به نسبت واریزی بدهکاران مورد بخشودگی قرار می‌گیرد.

در این طرح همچنین ۱۰۰ درصد جرایم سازه‌دهایی که در قالب قراردادهای مشارکت مدنی با بانک، تسهیلات ساخت دریافت کرده بودند، در صورت پرداخت یا تعیین تکلیف مطالبات به صورت تقسیط، مورد بخشودگی قرار خواهد گرفت.

بانک، بیمه و بورس

یکشنبه ۱۵ تیر ۱۳۹۹ - شماره ۸۹

اخبار بانک

پرداخت تسهیلات بانک توسعه تعاون

تا سقف ۱۰۰ میلیون تومان

بانک توسعه تعاون در راستای حمایت از فرهیختگان تسهیلات تا سقف یکصد میلیون تومان پرداخت می‌نماید. به گزارش اقتصادسراسر آمد، کلیه اساتید عضو هیات‌های علمی دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی کشور شامل دولتی، آزاد، پیام نور و اساتید حق‌التدریسی، سایر اساتید دانشگاهی و فرهنگیان آموزش و پرورش می‌توانند در قالب عقد مرابحه و جعاله و با بهره‌گیری از طرح هم‌راه فرهیختگان از تسهیلات اعتباری بانک توسعه تعاون با مبلغ مختلف پانصد میلیون ریال، هفتصد میلیون ریال و یک میلیارد ریال بهره‌مند شوند. شایان‌ذکر است فرهیختگانی می‌توانند همچنین تا سقف ۵۰۰ میلیون ریال در قالب کارت اعتباری مرابحه و برای مبالغ بیشتر بدون کارت جهت رفع نیازهای ضروری و اساسی از این تسهیلات بهره‌مند گردند. گفتنی است، مدت بازپرداخت تسهیلات اعتباری طرح هم‌راه فرهیختگان بر اساس دوره زمانی ۲۴، ۳۶ و حداکثر ۴۸ ماهه در قالب اقساط مساوی ماهیانه می‌باشد. لازم به ذکر است ارائه و اجرای محصولات و خدمات تخصصی از جمله راهکارهای بانک‌ها برای ارائه خدمات ویژه به گروه‌های مختلف شغلی واجتماعی است.

.....
اسنپی‌ها تسهیلات خرد می‌گیرند
بانک قرض‌الحسنه رسالت و شرکت اسنپ به منظور تأمین مالی پایدار برای حمایت دائمی از رانندگان این شرکت تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. به گزارش اقتصادسراسر آمد، این تفاهم‌نامه آغاز یک همکاری بلندمدت برای تأمین مالی بسته‌های حمایتی از رانندگان این تاکسی اینترنتی خواهد بود. اعطای تمام وام‌های حمایتی اسنپ به رانندگان، از جمله وام‌های حمایتی رانندگانی که به کرونا مبتلا شده‌اند یا به دلیل محدودیت‌های ناشی از شیوع کرونا به مشکلات مالی برخورد دارند، از طریق کانون های همیاری اجتماعی تأمین خواهد شد. بانک قرض‌الحسنه رسالت به عنوان اولین بانک دیجیتال و بدون شعبه کشور با ارائه خدمات الکترونیک و زیربنای بانک‌داری مجازی به اسنپ این امکان را می‌دهد تا با حداقل رفت‌وآمد بتواند مراحل تخصیص وام به رانندگان خود را به انجام برساند.

.....
طرح "پیوندرفاه"
از سوی بانک رفاه ارائه شد

بانک رفاه در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی و ترویج سنت حسنه ازدواج طرح " پیوند رفاه" را ارائه کرد. به گزارش اقتصادسراسر آمد، این بانک در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی، تسهیل و ترویج سنت حسنه ازدواج، حمایت از تولید کنندگان و توزیع کنندگان داخلی در سال "جهش تولید" و حمایت از جوانان برای تأمین لوازم اولیه زندگی طرح پیوند رفاه را ارائه کرد. بر این اساس، کلیه اشخاص حقیقی متقاضی بهره‌مندی از تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و تهیه چیزیه، پس از ثبت نام در سامانه ازدواج بانک مرکزی ج.ا.ا. و معرفی آن‌ها از سوی این سامانه به بانک رفاه، می‌توانند از مزایای این طرح که تسهیلات با کارمزد حداقل یک درصد است برخوردار شوند. گفتنی است، متقاضیان مذکور علاوه بر تسهیلات موضوع، می‌توانند ۲۰۰ میلیون ریال تسهیلات مرابحه با نرخ ۱۵ درصد (کمتر از نرخ مصوب بانک مرکزی ج.ا.ا.) در قالب طرح رفاه کالا مشروط به اینکه ۶۰ درصد حقوق و مزایای کل اقساط تسهیلات دریافتی را پوشش دهد دریافت کنند.

.....
بخشنامه جدید بیمه مرکزی
در خصوص افزایش ارزش وسیله نقلیه

بیمه مرکزی در بخشنامه جدیدی که برای شرکت‌های بیمه فرستاده شرایط پوشش تکمیلی افزایش ارزش وسیله نقلیه به دلیل نوسان قیمت در بیمه‌نامه بدنه خودرو از ۱۵ تیرماه را اعلام کرد. به گزارش اقتصادسراسر آمد، در نامه‌ای که مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی و امور فنی بیمه مرکزی در زمینه فراهم آوردن تأمین لازم برای بیمه‌گران بدنه خودرو در شرایط فعلی بازار و لحاظ کردن حق انتخاب هنگام اخذ «پوشش تکمیلی افزایش ارزش مورد بیمه به علت نوسان قیمت‌ها» شرایط جدید پوشش موصوف به شرحی که اعلام می‌شود در سیستم نرم‌افزاری «بیمه‌نامه بدنه» تعریف شده و از تاریخ ۱۵ تیرماه آماده بهره‌برداری است. براین اساس ارائه پوشش تکمیلی افزایش ارزش سرمایه در زمان صدور بیمه‌نامه یا از طریق الحاقیه منوط به بروزسانی سرمایه بیمه‌نامه بر مبنای ارزش واقعی مورد بیمه است.